

BIBLIOTEKA

854-1
A 73

Fatos
Arapi

Më vjen
keq
për Jagon

- Poezi -

Fatos Arapi

albin

894.533-1

SECRET
NO FORN DISSEM
NO UNCLASSIFIED
NO UNCLASSIFIED

SSH-1
A73

Fatos Arapi

ME VJEN KEQ
PER JAGON

- poezi -

BIBLIOTEKA E
BASHKIS GJIROKASTER

NR INV

538/16

albin

1994

Më vjen keq për Jagon Fatos Arapi
Kopertina Azis Karalliu
Radhim kompjuter Teodora Naçko
Art grafik Blerina Bala
Botues Albinform

Më vjen keq për Jagon

*Më vjen keq për Jagon:
kaq shumë fyerje,
kaq shumë poshtërime,
kaq shumë neveritje.
Në fund të fundit,
për një Desdemonë;
në fund të fundit,
për një arap Venediku.
Më vjen keq për Jagon:
në fund të fundit,
nga shkaku i një shamije
prej asgjëje.*

Një oqean përçmimi në sytë tuaj...

*Kur në bukën e përditshme vrasin Zotin,
me gjak perëndish vaditin themelet e tempujve të
tyre.*

Në sytë e njeriut loti ndjen tradhëti.

Liria juaj ndjen tradhëti prej vetëvetes.

Më vjen keq për Jagon.

1976

Oh, që paskemi të gjithë...

*Oh, që paskemi të gjithë
diçka prej Don Kishotit!
E shohim tek endet nëpër kurmin tonë
si një kokërr gruri
në tulle të dheut.*

*I imtë.
I mirë.*

*Mbi Rosinantin tërë dregëza
u sulet mullinjve të erës:
e Sançon thërret,
e Dylqinës i përбетohet.*

*Nënqeshja e tij e pafajshme,
lulubeçkë prilli, bulëzon syve tanë.*

*Ai në kurmin tonë endet,
tragjik,
njerëzor,
e prandaj i madh.*

1969

Kur lozim me vetveten né, poetët...

*Kur lozim me vetveten né,
s'u ngjajmë berave
që kërcejnë prillit pranë nënave,
deleve;
s'u shëmbëllemë valëve
që puthen midis shkumëve,
të bardhave.*

*Kur lozim me vetveten né,
kur lozim né - poetët!
Se botës më s'i duhemi,
pa s'ka kuptim t'i truhemi...*

*Dhe lozim me vetveten né...
Edhe u ngjajmë... Kujt? - Oh!
Po unë s'di më
të tjerë të lozin përmbi dhé
me tragjedinë e tyre përgjithnjë,
si me vetveten lozim ne - poetët.*

1968

Më vjen për të qeshur me tragjeditë

*Më vjen për të qeshur me tragjeditë:
zgavra të vjetra e të njoma fare.
Kalbur tutje nëpër lashtësitë,
na përshëndesin me dorë përpara.*

*Bërthama legjendash janë prapë aty.
Paçka që ty s'të shkoka në mendje,
paçka që ti, ndofta, tani
vetë tragjedi e rëndomtë më qenke...*

*Në sy tragjeditë e mia kam parë:
dhe më vjen për të qeshur
dhe më vjen për të qarë.*

1972

Ku të varros?

*Me ty në duar, me ty në duar,
e ftohtë, e vdekur, ku të varros?
Dku në mendje? - Ti s'ke pranuar.
Diku në shpirt? - Dot s'të gropos.*

*Shkoj nëpër tokë, shkel nëpër kohë,
dy gisht varr për ty dot s'i gjej.
Kthehem e hyj në pikë të lotit -
aty të lëshoj, të vendos... e të preh.*

1972

Për gjithë dashuritë

***Për gjithë dashuritë jam unë këtu:
i tëri plagë e përsëri diell.
Shtypur e rrahur e ndohtur gërrdhu -
e përsëri nder.***

***Jo një feniks, milionë feniksë
tek unë shkrumbohen përditë...
Ju thoni lindja? Më e tmerrshme vdekja e tyre...***

***Për gjithë dashuritë
në vdekje fenikse këtu i mbërthyer.***

Aspirinat

*Aspirinë në xhepin e vogël të pantallonave.
Aspirinë në xhepin e xhaketës.
Aspirinë në xhepine e çantës.*

*Më dhemb koka mua.
Më dhemb koka mua.
Më dhemb koka mua.*

*Po të isha unë perëndi-gomar,
perëndi-gomarët ç'do të më bënë?
Po të isha unë hero-gomar,
hero-gomarët ç'do të më bënë?*

*Mua më dhemb koka dhe i fus aspirina.
Vdekjet janë aty me vjetë, me dhjetëra vjetë.
Ah, Marie e horrave, pse nuk ishte nëna ime?
Nëna ime, Shën-Mëri e vërtetë.*

*... si fëmijët ca karamele
aspirinat në xhep.*

Ah, Marie e horrave, pse nuk ishte nëna ime...

Papagajt

Në degët e skeletit tim
ulen papagajt:
një papagall,
dy papagaj,
tre papagaj.
Disa papagaj.
Tufë papagajsh.
Gjithë pupla, tërë ngjyra.
Krekosen. Krekosen.
Me gisht loz me sqepthet
përthyer...

R...

Rr...

Rro...

Rrof...

Rroft...

- Oh, papagaj!

U...

Ur...

Urr...

Urra...

Urrah...

- Ah, papagaj!

L...

La...

Lav...

Lavd...

Lavdi...

- Hi, papagaj!

Papagajt flasin.

Papagajt krekosen.

Papagajt kuisin.

Unë u them: - Rrini, more, papagaj.

Ç'keni, more, papagaj?

Ç'ju duhet juve, more

papagaj.

Nga dolën këtu tek unë, si erdhën?

Eh, pra, nuk jam as Amazona, as Afrika e nxehtë.

Si çelën kështu në këtë Shqipëri, zë,

të më plasin shpirtin, të më nxijnë jetën...

- A dini ç'ka, papagaj? A s'e mbyllni sqepin...

1976

Më vjen keq për Jagon

Lindja e dashurisë m

shprehje
Po qajnë gjithë Xhuljetat,
po qajnë Ofelitë. *shprehje*

Një dashuri tjetër

m Lindi këtë ditë. *B*

m Atje ku lidhet qielli, *B*

m e qiellore në shpirt, *B*

në botë ajo erdhi *c*

si ardhkan dashurisë. *B*

m Brerimë letësh gëzimi
pikëlojnë nër qerpikë: *ovrit*

peis ato janë Xhuljetat,

ato janë Ofelitë.

peis Ato që janë dhe natë, *ardhjet*
ato që janë dhe ditë. *ardhjet*

Pa to ç'do ishte jeta,
vdekja ç'do të qe?
Një motërz e vogël
u erdhi sot mbi dhë.

pyetje retorikë

pa kuptim

Pa qajnë mbi të Xhuljetat,
pa qajnë Ofelitë:
do ketë fatin e tyre
dhe, ndofta, më tragjik.

1976

Me arkivolin tim mbi kuriz eci...

*Me arkivolin tim mbi krriz
kaloj udhës së heshtur.*

*Asnjë kortezh.
Asnjë funeral.*

*Jeta nuk qenka stacion dashurish:
- Lamtumirë! Udhë e mbarë...*

Me arkivolin tim mbi kurriz

eci...

*Nuk mbart poetin,
as këngët Hamlet,
që nga tragjedia në tragjedi
kërkojnë Hamletin.*

*Po shpie njeriun që i rastisi
me nofulla të kyçura të dëgjojë
zërin e vet kur thëriste:*

*- Njerëz, të mundnja
vet Akerontin do ta ktheja nga udha!
T'u kërkoja, t'u gjeja ku ishit...
Njerëz të mi, liri të mia !
Ja, ku jam përsëri...*

*Ja, vdekja ime...
Merreni, se ndofta, dikur do t'ju duhet...*

*Ah, të mundnja,
gjithë Akerontët do t'i ktheja nga udha!*

Unë që me arkivolin tim mbi kurriz

eci...

1980

Nuk e di ç'kohë që...

*Nuk e di ç'kohë që, nuk e di cili shekull.
Ish një kthinë e vogël, dhe një terr i verbër.
Një frikë e ankth, dhe një turp çnjerëzor.
Gjer në palcë e fyer dashuria jonë.*

P-F

*N'errësirë rrëmbenim ne njëri-tjetrin.
Frymëmarrjen përgjysëm, lotët përgjysëm.
Gjithë shpirtin e saj unë pinja i etur
dhe prap s'kishte të ngopur trup'i ethshëm, i
drithshëm.*

*Dashuri nëse ka, çmenduri në ka bota, -
çmendurisht dashuronim ne të dy njëri-tjetrin.
Ndofta ishte Evropa... Pse të ishte Evropa?!
Ndofta shek XX... Pse të ishi i XX-ti?!*

1980

Edhe pa Fatosin

*Në kryqin e skeletit të Fatosit
kryqëzova gjithë padrejtësitë e botës.*

*Liria ime! Më mjafton ti,
edhe pa Fatosin.*

53896

Ti mos më lër vetëm

*Unë jam parë sy-më-sy me jetën,
unë jam ngrënë dhemb-më-dhemb me vdekjen.
Dhe jeta dhe vdekja ishin të egra -
ti mos më lër vetëm.*

*Tiranët më njohën, në firomë u prenë.
Më ndjenë që vija, në zemër u zbehnë.
E di: me ta do përleshën prapë nesër -
ti mos më lër vetëm.*

*Liria ime është si jam vetë.
I vdekur? - U ngrita: Sërisht më thërrasin...
Prej meje kërkojnë dhe jetën dhe vdekjen -
ti mos më lër vetëm.*

1980

Në kaq pak Tiranë

D.

*Në kaq pak Tiranë,
si mund të mbetesh kujtim,
si mund të kthehesh në mall.*

*Dhimbja e natës,
natën e zgjon. -
Si mund të bëhesh tragjedi...*

Në kaq pak Tiranë.

1981

Vargje gushti

*Ti u nise plazheve brunë,
anëdetesh të bardhë u nise.
Një poet i varfër si unë,
s'të ndjek dot ndër flladitje...*

*Ti u bëre trishtim që thërmohet
në mallin muzgor të një dite.
Ikje e lehtë anëdetesh u bëre.*

*Unë nën shuarje të diellit të gushtit,
nëpër gjurmë e këmbë të tua,-
përpëlitje e një shpirti prej rëre?*

1981

Në fund të fundit Troja kishte rënë

D.

*Unë e dija: në fund të fundit Troja kishte rënë.
Duhej të vdisnin - kishin vdekur Hektori dhe Akili.
Hekuba ç'mund të ish më shumë se nënë?
Më shumë se tragjedi mbrunte kujtimi e hiri.*

*Helenat kthejnë gjithnjë tek Menelatë. Unë e dija...
Dhe prap veten e ngrita në rrënojë:
gjersa ka një Helenë, duhet të ketë një Trojë.*

Kasandër, motr'e zemrës, kur fillon tragjedia?

1972

Ubi Heroës?

*Eshtë nata e varrit ajo që përsipër kalon
me lulet e zeza të vdekjeve tona në duar.*

*Ku janë herojt?
Më të lirë se Liria.
Më ëndërronjës se Endrrat.*

*Ubi heroës?
Nga dora e Drejtësisë
Ka rënë shpata, - në dorë të tiranit
tani djersin gjakun tonë.*

*Cili burrë do të vi të ndezë
kandilat e shuar të zemrave.
Dritave t'u mësojë të jenë më drita.*

Ku janë herojt?

Oh, që ishim të mirë ne...

*Oh, që ishim të mirë ne-
heroikët,*

ne - tragjikët.

*Oh, që ishim të mirë ne-
që pimë gjak me liritë.*

*Trupin e njëri-tjetrit premë,
gjak pimë me Dashuritë.*

Ne - heroikët...

Paralele e meridianë

i kthyer në fije brinjësh:

brenda tyre të rrahë

zemra - pazemër - e botës.

Ne - tragjikët...

E dinim që mbanim

Shpresën - pashpresë - në buzë

si një kokërr meli rabecka

nëpër furtunë.

Oh, që ishim të mirë ne...

Kur ndaheshim ne...

*...ahere pash natën në sy,
ndarjen, juve të gjithëve.*

*Tej digjej Perseu,¹
shkrumbohej tutje Andromeda.
Në zjarre të tyre dorën e krodha.*

*Dashuri e shek.XX,
edhe ti paske nevojë për Mucis Scevola?²*

1/Perseu, Andromeda - grup yjesh, Yllësi

*2/ Mucius Scevola - romak, i cili sipas legjendës krodhi dorën
në zjarr për tu betuar se nuk gënjente.*

Në 40 vjetorin tim

***Në 40 vjetorin e datëlindjes sime,
40 qirinj s'i ngula
në tortën festive.***

***Në 40 vjetorin e ditëlindjes sime,
40 pikëpyetje në tru
i ndeza qirinj.***

1970

Vargje spitali

*Ku po më çojnë dallgët e dhimbjeve?
Te këmbët e mia Butrinti,
me perënditë e thyera, të humbura.
Ashtu le të ngjallen dhe kockat e mia?*

*Njerëzit statuja nuk janë.
Njerëzit si statujat s'e kanë.*

*Fryjnë e shfryjnë dallgët e dhembjeve.
Dhe unë me çarçaf mbuluar,
në jod e gjak, përmes harrimit,
loz e mbaj nëpër duar,
kryet e perëndeshës së Butrintit.*

1970

Ju shkonit për ku?

*Ata do t'ju thonë që unë i urreja
për zonjat e ajthme, të thekura plazheve brune.
unë isha burrë... më pëlqente
të lëpija diellin në lëkurën erëmirë të tyre.*

*Do t'ju thonë që dot s'i duroja
kur mbanin në xhepe, si kokrra arrash,
Romën, Parisin, Athinën.
Dhe mua argatit të fateve shqiptare
më jepnin Zvërnecin, Oroshin, Smokthinën.*

*Ata do t'ju thonë... por, ju mos besoni-
prej tyre më ndanit veç ju:
ju vinit për nga?
ju shkonit për ku?*

*Kur ju ishit Humbja, unë ç'duhej të ishja?
Prej shkretëtirës së syve të tyre
më kanoseshin sfinksët.*

1976

D.

*Të tjerët le të mos e dinë, ti dije:
si drejt dritës kthehet përherë një lule,
çdo i vdekur si unë
ndjek një diell si ty -
mbi krye.*

1976

N'udhëkryq të jetës pres...

*N'udhëkryq të jetës
jam ngulur e pres.*

Kryqi i drujtë kalbet dikur.

Kryqi im është i përjetshëm.

1976

Bëjeni për mua...

*... si titanë, çmendurisht dashurojini
dashuritë tuaja - si unë Atë...*

*Sazani, Zvërneci dhe Malet e Vetëtimave -
Si pulëbardhat në fluturimin e tyre,
thyejnë krahët brenda emrit të saj.*

*Jam i vdekur, besomëni.
Dhe tani ju flas nga përtej varri: si titanë
çmendurisht dashurojini
dashuritë tuaja.*

Bëjeni për mua këtë.

1976

Ah, liri...

Ah, liri...

Përse këto eshtra të tuat
më qenkan bërë prej ngashërimesh,-
kush i dëgjoi një herë
s'i harron dot më kurrë.

Përse, e dashura ime,
pasje nevojë për gjak nga gjithë toka,
nga gjithë popujt, nga gjithë kohët...
Dy gisht nën cipën tënde gërvisht
dhe tragjeditë e tua takoj...

Të tuat,
apo të miat?

1980

X
X **X**

*Shpirti i dashurisë
s'braktis dot kryqin e vet.*

1981

I ndershëm si vdekja

*... para meje poshtërsitë
si terri para dritës.*

*Skllëvër-bij-skllëvërish shqyejnë
ditë e natë, me dhëmbë të ndohtë,
zemrën e Shpresës sime.*

E unë i ndershëm si vdekja.

1981

... tepër modern unë

*... tepër modern unë
për muzetë tuaj... Armaturat e ndryshkura
mesjetare.*

*... tepër modern unë.
Tragjedia është Atdheu i vërtetë i poetëve,
dhe unë prej kohe kam hyrë
në tragjeditë e ardhme të lirive.*

Far i ndezur para se të vijë nata.

1981

Anës Vjosës

*Moj kokë e qenit, moj qene,
s'mendove për veten tënde,
prej bodrumit s'i s'u trembe.*

Populllore

*Tek po shkoja anës Vjosës,
buzë mbrëmjes i menduar,
një si krisje egër kokës,
dielli vet mu errësua, -
mu në tuç të kokës sime
sikur ra varrë e kohës.*

Ç'dreqin thashë, kështu me mua...

*Koka një breshkor'e hekurt
më tërhiqte gjithnjë poshtë:
atje dhimbjet, psherëtimat,
atje fatet-emrat tuaj,
si milingona të dheut.*

*Koka një bunker çeliku,
tonelata peshë mbi supe.
Dita shkel mbi shpirtra njerëzish,
kurse ti, një zokth i qiellit,
poezinë tënde kërkon.*

Shtetet - brenda e jashtë hekur
(mbeti një vegim Mesjeta);
klasat - dema që ndjejnë gjakun -
dhe, shiko! - Ti je arena
ku përleshet jetë-vdekja.

Ç'dreqin, thashë, kështu me mua...

Ç'dreqin, thashë, me këtë kokë!
Pse u dashka gjithnjë unë
të jem gozhda ku u varkan
gjithë tragjeditë e shekullit?
Të përleshem me xhelatët
edhe përtej vdekjes sime...

Zot, të isha bukurezë!
Të jetoja veç një natë,-
veç një natë shpirt-maji...
Pse u dashka gjithnjë unë
i pari ta çajë dëborën?

Zot, të isha lodër qielli!
Fluturim i një buzëqeshje
në buzë tuaj të isha.
Unë të isha dega e vetme
ku më ulet zok i gjumit.

Çfarë dashnori isha unë,
e di vetëm dashuria.
Ndanë brigjeve të Tunës,
ajo qanë e qanë për mua.
E ka marrë kryet në duar,
pa me grushte ma rreh globin.

Ç'dreqin, thashë, me këtë kokë
që më jep urdhra të tillë:
- Ty, të ndalohet të vdesësh,
s'të lejohet që të çmendesh,
duhet vetëm të qëndrosh...

Jo ti - vdekja jote ecën,
si një qen që mban në gojë
këmbën e tij të coptuar.
Digju si kandil i qiellit,
edhe kur ka shkrepur drita.

Ç'dreqin, thashë, dhe kokën kapa,
e çvidhosa mirë-e-mirë,
e rrëmbeva me dy duar
dhe e flaka përmes valëve,-
valëve që sillte lumi...

Rrokullisej si bucelë,
si bucelë që shkon nën ujë.

Unë - një horizont i lehtë.
Shpirt i vetë lehtësisë.
Shkelja kund pa vënë këmbën.
Unë ecja zemrës qiellit,
s'kisha më nevojë për tokën.

Doni ju? - Unë jam çlodhja.
Doni ju? - Unë jam paqa.
Doni ju? - Unë shfletoj
si një nxënës katërshoret,
fletët e holla të qiellit.

Unë harrova si në darkë,
në tryezë të bukës uleni,-
flisni ju me veten tuaj...
E dëgjoja - dikush fliste,
pò gjuhën tuaj harrova.

Dhe aher'i shkela synë
zbrasësisë të kohës sime;
unë i nxora gjuhën shekullit,
brylin i tregova - na!
Tani jemi fit-e-fit!

Tani jeni ju pa mua...
Pa të shohim ç'zgavër hapet
mespërmes frymëmarrjes suaj...
T'u shikoj se si vërtiteni,
si një sy që humbet dritën.

Koka ime tani nxinte
si një gogël qiparizi,
valëve që shtynte lumi.
Dhe më zhdukej gjithnjë syve,
dhe humbiste atje tutje.

Atje tutje hapej deti
që thëthinte Vjosën vetë.
Oh! Dhe dallgëve u lëshova,
duke mbajtur nër dhëmbë shpirtin,
unë e kapa kokën time.

Kokën që s'doja ta humbja,
e vidhosa mirë-e-mirë,
përmbi supet themeli.
Më kishte shërbyer e gjora,
s'më kish tradhëtuar kurrë.

Sa herë unë e përplasa
shkëmbenjve - ditëve të mia -
qoftë dhe një zemrek i vetëm
nuk u thye brenda saj.

Anës Vjosës tek po shkoja,
buzëmbremjes i menduar,
nisa prapë të këndoja:
"Moj kokë e qenit, moj gene,
S'mendove për veten tënde..."

1976

**Duke shkelur mbi gjelbërimin
e ditëve**

poemë

I.

Duke shkelur mbi gjelbërimin e dendur
të ditëve,
mbi gjethe e fletëza të fjalëve ende të pathëna,
nëpër qilim të trashë të lavdive poetike,
dola jashtë Fatosit,
përshëndeta botën:- oqean emrash, fytyrash,
vargan dallgë dashurish,
që ngrihen prej diku,
që shkojnë për diku...

Përshëndeta botën... dhe ju.

Pastaj u ktheva,
pashë Fatosin poshtë - i thirra:

Tungjatjeta, Fatos.

II.

Ja, cili më qenke ti...

Ballin mbështetur te kupolë e qelqtë qiellore.

Sheh rruzullin - anije kozmike

ngarkuar me pasagjerë.

Çdo njeri nër duar mban ëndrrat e shpresat,

lindjet e vdekjet e dashurive të veta

pasagjere.

Ja, cili më qenke ti...

Nofullat e gjera bluajnë tragjeditë

e përditshme të jetës.

Ciflat e tyre të mbetkan nër dhëmbë,

dhëmballë.

Ja, sytë e tu...

Duke u përkulur mbi brigjet buçitëse të tyre,

nëpër thellësira të dritave marramendëse

të shekullit,-

ré

dhe mbete atje,-

ti vetë një narciz i bardhë.

III.

Tungjatjeta, Fatos.

Më fjete me Mesjetën te koka

dhe nuk e dite.

Më vjen keq për Jagon

*Nëpër gjakun tënd gjysmëhëna ende përgjoka
dhe ti nuk e di?*

*Dhe prapë
mbi dy ikset e shek.XX.*

u shtrive gjerë e gjatë.

*Ata që mbi shpatullat e tyre ngritën ato ikse,
hamenj fitoresh e gëzimesh, funeralesh të kohëve,
në mesin e udhës psherëtitën:*

qenka i rëndë!

Ti, edhe i vdekur, murmurite:

*nuk isha i dobët,
shekulli im, ndofta, ishte ende i pafuqishëm.*

IV.

*Pse tund kokën me vete?
Ç'bisedon me vetvete?*

*Uli fletzat e buzëve...
Fryji dhe mvishe globin me frymë.*

*Tani,
mbi çeturin e dheut, ç'do të shkruash?*

*Nëpër afshe shpirtrash të kohëve
ti me gisht shkrove:*

"Unë"?

Po më dhimbsesh, Fatos.

V.

*Mund t'u marrësh erë qiejve
duke mbajtur në dorë
një narciz
të këputur mes diejve.*

*Dhe n'Harushën e madhe,
në karrocën prej yjesh,
ëndrrat-kuaj i mbreh...
Nëpër fusha eterne tani të shëtitësh.*

*Prej ëndrrash eterne dashurinë të krijosh.-
Endërronjësi, Fatos.*

V.

Dashuria si jeta ushqehet me veten e vet...

*Ajo do të hyjë mes mendimeve të tua,
si një anije e bardhë
do lundrojë tek ti me vjet e vjet.*

Dashuria, si jeta, ushqehet me veten e vet.

Më vjen keq për Jagon

VII.

Po kur, - sa hap e mbyll sytë -
ti vetë u ktheve në kujtim të saj?

Tani më shëmbëllen me një libër
të palexuar,
që çuditërisht e ditkam përmendsh.

Fytyra e saj po shkrihet tek ty
dhe tretet ajo me të tjerat.

Cdo pikëz e shpirtit tënd
arenë e re dhe antike qenka.

Dashuritë gladiatore
në dyluftime ndeshen aty?

Ç'po më thua, Fatos!

Ti asaj i thërret: Eja, e bukur!

Eja, e ëndërruar!

Eja... Unë drejt teje po vij.

Cili prej nesh më fort po rend
t'i dalë përpara njëri-tjetrit?

Ti?

Unë?

Cili prej nesh më parë po rend
të pushtojë njëri-tjetrin?

Fytyra e saj shkrihet...

Ti në veten tënde atë e gdhend,
si në kolonat e hershme kapitalet gdhendnin.

VIII.

Tungjatjeta, Fatos.

*Ç'është kjo fjalë, që papritur qëndroi
midis buzëve të tua?*

*Brenda saj,
si brenda lentes së një teleskopi,
galaktikët hyjnë, lëvizin.*

*Brenda një fjale të vetme
jetojnë galaktikat:*

Nefertitja...

*Diku nëpër hapësirat e pafundme të qenies sate;
diku nëpër horizontet pa mbarim
të këngës sate.*

E vogël. Nefertitja...

*Farë e çuditshme
hedhur nëpër brazdat e ngrohta
të pranverave të shpirtit tënd.*

*Mbijnë prej saj gjelbërime të panjohura,
rezëllime të dridhshme, të dridhshme.*

*Dhe ti atë me vete e mban,
jo si i krishteri një ashkël të kryqit të Krishtit,-
ti atë me vete e mban,*

*si cifël sharapneli
ngulur diku në trup të luftëtarit.*

IX.

*Përse kërcet dhëmbët, nofullat?
Mbyll sytë prej dhimbjes së egër.*

*Brenda këtij çasti, si në qivurin e vet
pranvera, - u shtri Dashuria?
Ky çast në trupin tënd mbeti
qelizë e ngrirë, e vdekur?*

*Varr dashurie është çdo grimcëza jote?
Oh, Nerftitja...
Gllomçë e një fjongoje, që lidh
hapësirat e tua.*

*E vogël. E brishtë.
Tek ti qëndroi, si krahu i bardhë i një fluturë
mbi fletëz të ditës së majit.*

X.

*Tungjatjeta, Fatos.
Duke gjykuar kohërat e shkuara,
hynë vetë në gjykimin e tyre.*

*Në mesin e udhës së jetës sate
ti ndale i heshtur, Fatos.
Ç'shi i dendur gjykimesh po derdhet
mbi ty!*

Shi.

Shi.

Shi.

Gjykojnë ditët e netët,

muzgjet, agimet.

Shi.

Shi.

Shi.

Gjykojnë vjetët, dekadat,

njerëzit, gjeneratat.

Cili je ti?

Prej ç'përbërje janë gatuar këto stina të tuat?

Si qenka deformuar kështu

kjo mëngë e shpirtit tënd?

Ti me zëra përreth murmurin: - Nuk ishte lehtë.

Shekulli ishte i rëndë.

Nën peshë të tij

dhe shpirti diku varej,-

si varet barku i nënës

nga barra e pjellës së vet.

XI.

Nuk është lehtë.

*Tani thellë teje kredh duart e mia
dhe nxjerr prej andej gjithshka tënden:
ditë të përgjakura e ditë të kaltëra;
biseda me erërat e qiellit
që kthehen në fjalë lirie;
betime mbi kokrrën e grurit
mbi kokrrën e djersës;
dashuri njerëzore,
ku jeta përgjon, si brenda një kokrre gruri,
si brenda një pike drite.*

*Thellë teje mbush duart e mia
dhe hedh nëpër ajër: pranvera
që u betohen pranverave.
Endrra, që vetëm ëndrrave u betohen.
Dhe i thonë njëra-tjetrës:
shëmbëllekemi me statujat,
që ndofta më të bukura zgjohen
nga gjymtimi i kohërave.*

XII.

Pranë njëri-tjetrit flasim në heshtje.

*Në cepin e buzës tënde u ul një buzëqeshje?
E di çdo të më thuash:*

Rruzulli... Shih sa shpejt e ndrroka
lëkurën e vet laramane.

Mjaftokan 5 a 10 vjet...

Dhe lëkura e rruzullit rënka trokë
e lindka tjetra.

(Dhe breshka, kur rritet
breshkoren e lënka diku?).

Ku e lë rruzulli lëvozhgën e vet?
E reja që lindka ç'na fsheh atje poshtë?

XIII.

Tungjatjeta, Fatos.

Kam parë gëzimin e vdekjes e të lindjes
të planetëve të tërë, nëpër trupin tënd.

Dhe ty të kam parë shtritur,
që nga trajektorja kozmike
e gjer te gjurma e parë e njeriut
që duke u lëkundur, qëndroi mbi tokë,
më këmbë.

Rruzulli...

Nën lëkurë prej grataçielash të bardha,
nën farfuritje të lëmuar të dritave,
ç'na fsheh atje poshtë?

Ti, dy gisht lëkurën e njomë ja ngrite,
dhe përnjëherësh sytë
me pëllëmbët e tua i mbylle.

XIV.

Ejani, hapësira të mia.

Ejani; afrohuni.

Merrni cilëndo fytyrë që të dëshëroni.

Vetëm ejani...

Qiej, që s'ju kam ëndërruar...

Unë vetë po eci nëpër veten time;

shkul kufijt e qiellit

si shkulum hunjt nga gardhi i arës

të varfër, të vogël.

Ejani hapësira të mia.

Me mijëra e mijëra fytyra të dashuruara

ju marr në sy...

Ju përqafoheni,

njëra-tjetrën përkëdhelni brenda syve të mi.

Dhe unë po ju çoj nga një ditë te tjetra,

nga një këngë te tjetra.

XV.

Tungjatjeta, Fatos.

Dikush po çukit tek ti këto ditë,

si zogu nëpër kokrra meli çukit.

Në buzët tona ky çast

s'ka për të çelur më, si një lulebeçkë.

As ti do të mbështetesh mbi kujtimin tënd,

as ke për të ndjerë fijet e brinjëve të ëndrrave

të prekin, të shtypin ijet e tua.

*Kujtimet bien prej nesh si gjethe të thata?
Profka! Kujtimet si gjethet nuk bien,
as zgjohen ato nëpër gjurmët tona,
as shkelim dot përmbi'to,*

desha të them.

Dikush po çukit tek ti këto ditë...

Vijnë të tjerë:

*nër sytë e tyre plot dritë,
mbajnë të drejtën
dhe ata të krijojnë kujtimet e veta.*

*Që ne të ikim kënde
e drejta e tyre na qenka.
Ti duhet këtë ta kuptosh...
Tungjatjeta, Fatos!*

1970-1972

Më jepni një emër...

*Lindim dhe emra na veshin në trup.
Në lëvozhgë emri dikush na fut.
Skaliten pastaj në mermerin e bardhë,
në bust të gurtë:
p.sh. Qezar,
p.sh. Brut.*

Më jepni një emër...

*Të largët...të largët...Pastaj një të afërt.
Binjakë siamezë emrat të jenë.
Nuk ju kujtohen?
Po thoni Krujë
dhe dëgjo - Kartagjenë.*

*Emrat lindin, rriten e vdesin.
Dhe dashurohen emrat si njerzit.
Dhe nga dashuria lëkurën emri-
emrit ia shpon.*

*Thërrite Othello?
Përgjigjet: Desdemon.*

Më jepni një emër...

*Shkrijn' e lëngëzohen emrat në buzë.
Dhe luleshtrydhe. Dhe kokërr rrush.
Me mushtin e tyre, pa dashur vet
gishtrinjt i rrufit.*

Më jepni një emër...

*Ku unë të jem tek ju,
si jeta në pikën e gjakut;
ku ju të ecni mbi mua,
siç ecni në rrugë.
Nëpër trupin tim ju mbollët
dhe luftërat dhe drejtësitë,
dhe plagët dhe varret.*

Më jepni një emër...

*Ku brenda një bulëze loti
të fluturoj si lkari.*

1971

Përpara gjer në humbëtirë

*Zot i mirë! Lajmëro botën: këndej
sapo kaloi shoku Don Kishoti*

I.

1. *Shaluar ëndrrës Rosinant
kalëron Don Kishoti.
Në muzg gomari i Sanços pas
më i mençëm se i zoti.*

*Sheh të sojlliut kokëbrok
tek thyen horizontet,
dhe ngre gomari shalëplot
përplas rruzullin-tope.*

2. *Gërren altret e vjetër
syri i tij i verbër.
Në buzë akrepe vdesë vet vdekja
në një shaka të egër.*

*Ai zuzar në rrokopujë
dhe shpresë e vegjëlisë;
kryeçlironjës në rrëmujë
dhe xhelat i lirisë.*

3. *Në natë të sotme proçkë e vjetër
në ditë të djeshme klloun i ri.
Kokalla Rosinant po ecën,
shkel e thundron shpirtin-njeri.*

*Kërkëllin tërë karkasë e krimit,
Saturn-liria ha bijtë e vet;
një fije zëri natës dimrit
"Ndihmë!" këlthet viktimë-jeta.*

4. *Përpara gjer në humbëtitrë,
ku s'mbretëron asgjë!
Mba frymën Rosinant i mirë
dhe Sanço shoku gdhë.*

*Kur të mëdhenjt nisen prej zeros
bëjnë një gabim fatal:
se brënda zeros ka prap zero,
e zero brenda saj.*

5. *Përpara, përtej zeros fare,
se zero jemi vet!
Brënda gomarit është gomari
e tjetër s'mund të ketë.*

*- Imzoti-shok, me një barrë mënd,
gjetkë hidhmi ato vickla!
Lopa e pjellë viçin mënd,
kërriçin gomarica...*

6. *Atje ku fushë e trurit heshtet
dhe zhduket shija e motit,
po ngrihet kryq i zi i Njëshit,
fatalit Don Kishotit.*

*Kuptimi i tij katërsh pret qiellin,
horizontin e ndohtë.-
Dhe ti, dhe unë, dhe të gjithë jemi
në 1-shin Don Kishot.*

7. *Ai si krimbi në një mshikës
përbrënda fjalës "Ne",
kalëron trokthi Historisë
si në një pëllëmbë dhé.*

*Përpara, gjer në humbëtitirë,
se humbje jemi vet!
Përbrënda krimit është veç krimi,
e tjetër s'mund të jetë.*

8. *Gërryen hijeroret e vjetra
vështrimi i tij i verbër,
në buzë akrepi vdes vetë vdekja
në një shaka të egër.*

*Dhe bje më gjunjë Ai i madhi
përpara fjalës "Ne",-
te rrëzë e saj, si te altari,
përkulur gjer më dhé.*

9. "Ne"-ja miliona thnegla dhe
duan dhe punë dhe bukë.
E pafuqishme që kur leu,
që kur leu pa duk.

"Ne"-ja pa ngjyrë e pa formë,
"Ne"-ja, amebë e gjallë.
Me gisht tregonjës tani shkruaj:
"Ne-hiçasgjë...", në ajër.

10. Ç'kanë bërë kështu me ty, vëlla,
prej teje ç'kanë sajuar:
kjo dora jote kanxhë hata,
plënci daulle e shpuar.

Calik lëkura jote e trashë,
syrin e merr të qarët;
me kafkën tënde kupë e zbrazët,
dolli ngrenë barbarët.

11. Ç'kanë bërë kështu me ty, vëlla,
prej teje ç'kanë sajuar:
natë e ankthit tënd hata,
zemra hënë e dhunuar.

Hidh gaz'e helme, aty hidh,
përzierje vrerësh, lëngrash.
Ti, fli e mjerë dashurish,
në hekatombe ëndrrash.

12. O agim Sanço! O mëngjes Sanço!
O liri Sanço! robëri Sanço!
O drejtësi e drejtësive Sanço!

E sotme Sanço! E nesërme Sanço!
O e vërtetë e gjithë të vërtetave!
O ti, m'i madhi i gjithë vogëlucëve, Sanço!

13. Në mur të dashurisë njerëzore
të dy kokën përplasnin:
- O Zot, që veten e mohove,
dhe zot na dhe, thërrasin.

Ç'që kjo mëshirë e pamëshirtë,
ky gaz'e vrerë pa fund,
të pjellë kështu mëngjesi i dlirtë
njerithin-perënduc.

14. Në mur të marrëzisë njerëzore
të dy kokën pëplasnin:
- O Zot, kur veten e mohove,
pse zot na dhe, thërrasin.

Pëlçet në sytë e Don Kishotit
një sumbull e përflakur,
dhe Sançua me pëllëmbë të dorës
pi gjak e lotë gjaku.

15. *Rrumbull në sy të Don Kishotit,
loti veson vesë:
po qanë dhembshuria e Botës,
shpirt i Botës dëneset.*
- Imzot, prej qerpikëve tribunë,
loti përposht merr sheshet.
Për nder! Diku përbrenda Sançoja,
mbi vet Sançon ngërdheshet.*
16. *O varfëri e varfër Sanço!
Mjerim i mjerë, o Sanço!
Dramë e dramave, skenë e skenave,
sofër e sofrave, o Sanço!*
17. *Gomari i mençëm e i urtë
shkon pas, i merr erë tokës.
Dhe që të zgjojë botën, tund
bolet-lavjerrës të kohës.*

II.

1. *Dhe ecin, ecin përmbi tokë,
tetë thundra edhe katër kokë.
Dhe kokat janë të rënda.
Dhe thundrat janë të ngrëna.*

*Flet e stërflet dikush,
zgavrat e qiellit mbush,
me fjalë të stërthëna.*

2. *Kjo Botë pjellë zurare,
shkërdhyer, ashtu, vendçe!
Dhe urtësi e marrë,
dhe marëzi e mençme.*

*Qiellin që të mos bjerë
e mbajën Atlantë-kopukë.
të pjellë e stërpjellë
nga prindër Titanë-xhuxhë.*

3. *Përposht! Përposht! Përposht!
Në humbëtirë hamendje...
Gjithnjë edhe më poshtë,
kërkojmë një kandil mendje.*

*- Përse kështu, imzot,
kjo është të bësh kryq:
të biesh kaqe poshtë
që të ngrihesh dy gisht...*

4. *Përposht! Përposht! Përposht!
Në terrin e paterrë;
në qorrsokakë të vetes
zbrit tuneleve sterr!*

*Në errësirë të jetës
një fije drite ndiz,
heu, Kalorës i tretur
nër shtigje tragjedish!*

5. *Më jep një fjalë të vetme,
të thashë:- Një fjalë më jep!
Në hutimin e vjetëve,
huton shek.XX.*

*Oiii! Zeroja e gjorë,
mjeron në errësirë!
Ndën thundër Don Kishoti
jep shpirt zeroja e mirë.*

*Vajton zeroja njeri,
ulërin zeroja shok.
Gërdalla Rosinant
shkelmin e paska trok.*

7. *Shiko zeron djersë,
diç thotë e asgjë s'thotë.
S'ka shpresë më zeroja Shpresë,
dhe unë më shpresë-kot.*

*Punëtori e fshatari,
gozhdë që s'ka kokë:
nga mesi e lart - Rroftë!
nga mesi e poshtë - Poshtë!*

8. *I verbër Rosinanti
çan terrin verbërisht
Shpirtrat e dheut fiken,
sikur një të mos ish.
Frika duartrokitet,
tmerri bërtet fortë:
nga mesi e lart - Rroftë!
nga mesi e poshtë - Poshtë!*
9. *Unë Krisht nuk jam. Mbi supe
e hodha kryqin "Pse?".
Për nder, në trurin tuaj,
është Golgothaja e re.*
- I tëri i kryqëzuar
unë ngulur atje,
ku bie "pse?" e vjetër
ku ngrihet "pse?" e re.*
10. *Imzot, jam apo s'jam?
Në jam, po cili jam?
Një emër, vetëm Sanço.
Po ti godit mbi Ço -
e ja ku mbetet San, -
ahere bjer' mbi an, -
dhe ja ku mbetet S!
S!
SS!
SSS! Imzot jam.*

- Hej, kush kalon atje?

- Ssst! Imzot jam.

Zuzarë e rrufjanë
qenkan ngritur sonte
të na presin rrugën.

- Shpirt zemër kukudhë!

- Hej, kush kalon atje?

-Ssst! Imzot jam.

11. Vetëm zbrazëtirë...
Trokojmë humnerës vetëm.
"Asgjëja" është më mirë
taban i kombit vjetër.

Kuptimi i çdo kuptimi,
lavdi e çdo lavdie,
ky trup, ky shpirt, ky tru,
i tërë prej zbrazëtire.

12. Je tepër i vërtetë,
për të qenë i vërtetë.
- Imzot, drita e shumë
verbon syrin e shkretë.

*Dhe oqeani vetë
e ka bregun e tij.
- Imzot, Prehistori
më je në Histori.*

13. *Je veshë që s'dëgjon,
nuk do të shohë syri.
Kur unë mbaj përbrenda
zemrën epokë guri.*

*Je art i tërë, imzot,
vërteta e gënjeshtërt;
e tashmja artistike
më je përbrenda vdekjes.*

14. *- Hej, kush kalon atje?*

- Njerëz, të kësaj Bote.

*Nëpër shkëmbenj tmerri
ku jeton qiklopi.*

- Po fle, apo është zgjuar?

- Kalo, mjerush mjerushi!

- Hej, kush po kalon atje?

- Kurrkushi...

15. *Gomari i mençën e i urtë
tund sahatet e Botës.
Një fije drite shpon në trutë
terrin... këndojnë këndojsit.*

III.

1. *I tëri kryqëzuar
në udhëkryq atje:
ku kalbet "pse?" e vjetër,
ku mbin "pse?" e re.*

*Këmbëçarë në llucë
barktharë në shi, -
40 vjet këpucë
një fjalë: "Mrekulli!"*

2. *Rreth teje tufë moluskë,
rreth teje tufë kopukë;
rreth teje vetëm "gjysëm!",
rreth teje vetëm "nuk!"*

*Kur populli fëmijë,
popujt fëmijë kërkon. -
Me dhëmbë piramidash
prej popujve na ndan.*

3. *Një firmë e vogël Sfinksi
në shkretëtirën shkresë:
dekada trimërisht
para saj shurrepsen.*

*Syri i qiellit u mbyll,
Ti... dhe më asgjë.
Humbi Pol i Veriut,
i Jugut s'gjendet më.*

4. *Kalëron Rosinanti
nëpër dritën terr,
pas tij gomari i Sanços
fundbishtit i merr erë.*

5. *- Imzot, më humbe sysh
mes mjegullash e blozrash, -
lundron kjo armaturë
e bërë si prej lodrash.*

*Mbërthyer me një ligj,
kopsitur me një nen, -
lajthitje e Historisë
më rren edhe s'më rren.*

6. *Ky telefon i zi
në cepin e tryezës,
është arkivoli i im
që ecën e po ecën.*

*Në bark të telefonit
një cingërimë teli.-
Lemeri e shpirtrave
më vjen nga përtejferri.*

7. *- Imzot, jam shumë i vdekur,
për të qenë i vdekur;
jam epokë akullnajash
që lëçit mbi vetveten.*

*Jam humbëtirë e bardhë
e zemër gri njëhërësh.
Nga brinjë e Diellit tim
rrjedh ujë e gjak i verdhë.*

8. *Jesui vet mbi supe
e hodhi kryqin "pse?".
Për nder! Në trurin tuaj
është Golgothaja e re.*

9. *Përposht! Përposht! Përposht!
Në humbëtirë hamendje...
Shkojmë para, ecim pas,
marshojmë po në një vend.*

*Ai me dorë të tij
na vërtit kokë e qafë:
- E ardhmja jote është
përjetësisht pas!*

10. Ç'vjetërsirë, im-shok, gjithçka e vjetër:
burgjitë trurit të vjetra,
drita e syrit e vjetër,
përtylja e nofullave e vjetër,
Ç'mbllaçitim ashtu, shok i madh,
tragjedinë tonë?
Ama, ç'rrangallë e vjetër.

11. Uaaa! Si më qenke sot!
Ashtu siç ishe dje...
Dje më ishe i tëri,
siç ishte pardje.

Pardje, imzot, më ishe,
siç ishe asaj dite:
monotoni pafund
e gjallë prehistorike.

12. Lavdi e palavdi,
ç'më bën akoma truke?
Kur unë kam rënë kaq poshtë,
përse më shemb më tutje?

- Mëshirë! i pamëshirtë...
Në këmbë të tuat rashë. -
Mijra herë vdekur,
mijra shpirtra të dhash.

13. Krimi atavik
më ndjek si buf në t'errët.

- Imzot, harrove maskën
në varse prapa derës.

14. Pëlhurë e natës ra,
u këput perde e skenës.

Jo më nëpër kulise:
tani vet komedia e mjerë e Shqipërisë,
si në pëllëmbë të dorës, lozet në mes të
ditës.

Tani dhe vdekja ime
më s'ka se çfarë më bën.

- Hej, kush shkon atje?

- Kurrkushi...

- Qikllopi zgjuar është'a fle?

- Kalo, mjerush-mjerushi!

15. Gomari i mençëm dhe i urtë
shkon pas i merr erë tokës.
Dhe që të zgjojë botën, tund
bolet-lavjerrës të kohës.

Kur mua edhe vdekja ime
më s'ka se çfarë më bën.-
I vdekur arrij përtej vdekjen
që të ngrihem në këmbë.

1983

L E N D A :

1) Më vjen keq për Jagon	3
2) Oh, që paskemi të gjithë.....	4
3) Kur lozim me vetveten.....	5
4) Më vjen për të qeshur me tragjeditë.....	6
5) Ku të varros?	7
6) Për gjithë dashuritë	8
7) Aspirinat	9
8) Papagajt	10
9) Lindja e dashurisë	12
10) Me arkivolin tim mbi kurriz eci.....	14
11) Nuke di ç'kohë qe.....	16
12) Edhe pa Fatosin	17
13) Ti mos më lervetëm	18
14) Në kaq pak Tiranë	19
15) Vargje gushti	20
16) Në fund të fundit Troja kishte rënë	21
17) Ubi heroës?	22
18) Oh, që ishim të mirë ne	23

19) Kur ndaheshim ne.....	24
20) Në 40-vjetorin tim	25
21) Vargje spitali	26
22) Ju shkonit për ku?	27
23) D.	28
24) N'udhëkryq të jetës pres	29
25) Bëjeni për mua	30
26) Ah, liri.....	31
27) X X X	32
28) I ndershëm si vdekja	33
29) Tepër modern unë	34
30) Anës Vjosës	35
31) Duke shkelur mbi gjelbërimin e ditëve	40
32) Më jepni një emër	52
33) Përpara gjer në Humbëtirë	54